

# UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 lipca 2023 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...), radca prawny E. G., wskutek pisemnej informacji A. S. (1) z dnia 16 czerwca 2023 r., wszczęła dochodzenie w przedmiocie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego A. S. (2) polegającego na reprezentowaniu przed sądem klientów innego podmiotu (Zleceniodawcy A. S. (1)) bez zawartej umowy zlecenia, wypowiedzenia pełnomocnictw klientom po zakończeniu umowy współpracy z Zleceniodawcą A. S. (1) oraz świadczenia pomocy prawnej w celu zarobkowym w sposób niejawnym dla klientów poprzez podpisywanie jako radca prawny pism procesowych klientom Zleceniodawcy z którymi nie miał zawartej umowy zlecenia.

Dochodzenie toczyło się pod sygn. akt RD 78/23. W dniu 14 grudnia 2023 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przedstawił radcy prawnemu A. S. (2) zarzuty popełnienia przewinień będących przedmiotem dochodzenia i przesłuchał go w charakterze obwinionego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przesłuchał również w sprawie świadka R. U., jednego z klientów A. S. (1) oraz Obwinionego.

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2023 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego umorzył dochodzenie.

Od powyższego postanowienia odwołanie wniósł Skarżący A. S. (1).

## ***Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:***

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego prawidłowo przeprowadził postępowanie przygotowawcze i zasadnie je umorzył. Okoliczności powoływane przez Skarżącego w odwołaniu, jak całokształt współpracy pomiędzy Skarżącym a Obwinionym oraz kwestia zakończenia tej współpracy i wzajemnych rozliczeń pomiędzy jej stronami w ogóle nie stanowią przedmiotu niniejszego postępowania. Nie stanowiły go również kwestie podniesione przez Skarżącego w końcowej części odwołania, w tym możliwość naruszenia tajemnicy zawodowej i niezależności radcy prawnego, które poddać należy w wątpliwość mając na uwadze charakter współpracy Skarżącego z Obwinionym oraz znany Sądowi z urzędu fakt, że Skarżący miał wówczas status aplikanta radcowskiego.

Odnosząc się do pierwszego z zarzucanych Obwinionemu czynów, zauważyć należy, że jak stanowi art. 25 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2023 r., radca prawny nie może w sposób niejawnym dla klienta brać udziału lub pomagać osobom trzecim w świadczeniu przez nie pomocy prawnej w celu zarobkowym, w szczególności w charakterze osoby użyzającej nazwiska, cichego współnika lub pomocnika. Zatem w obowiązującym w dacie popełnienia zarzucanego czynu stanie prawnym niezbędną przesłanką uznania udziału lub pomocy radcy prawnego osobom trzecim w świadczeniu przez nie pomocy prawnej w celu zarobkowym była ich niejawnosć dla klienta. Jeśli więc nawet uzna

, że radca prawny A. S. (2) w sprawach klientów pozyskanych przez A. S. (1) faktycznie pełnił rolę osoby użyzającej nazwiska (lub, jak to Skarżący określił, „figuranta”), to nie można takiemu działaniu przypisać znamion przewinienia dyscyplinarnego, jeżeli odbywało się ono w sposób jawny dla klienta. Nie można natomiast uznać działania Obwinionego za niejawnym, skoro klienci udzielali mu pełnomocnictw procesowych. Fakt udzielania przez klientów pełnomocnictwa Obwinionemu potwierdzają zarówno zeznania R. U., jak i zasady doświadczenia życiowego - bez skutecznie udzielonego pełnomocnictwa czynności procesowe radcy prawnego A. S. (2) zostałyby pominięte, jest on także znany Sądowi z urzędu z innych postępowań z udziałem Obwinionego i Skarżącego.

Wobec ustalenia, że przedmiotowe zachowanie Obwinionego nie stanowiło przewinienia dyscyplinarnego, postępowanie w jego przedmiocie należało umorzyć

, jednak w ocenie Sądu nie na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., a na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., w zw. z art. 74<sup>1</sup> ustawy o radcach prawnych. Czyn zarzucany przez Skarżącego został bowiem przez Obwinionego popełniony, jednak nie stanowi on przewinienia dyscyplinarnego.

Mimo, że odwołanie nie zawiera jakichkolwiek zarzutów w przedmiocie drugiego z zarzucanych czynów, należy zważyć, że słusznie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego umorzył postępowanie również w tym zakresie. Zgodnie z art. 43 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2023 r. radca prawny nie może podjąć się prowadzenia sprawy, jeśli nie otrzyma zlecenia od klienta albo osoby go reprezentującej albo jeżeli sprawa nie zostanie mu powierzona na podstawie przepisów prawa przez sąd lub inny organ.

Stosownie natomiast do art. 66 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, jeżeli przewinienie dyscyplinarne jest mniejszej wagi albo w świetle okoliczności sprawy będzie to wystarczającym środkiem dyscyplinującym radcę prawnego lub aplikanta radcowskiego bez potrzeby wymierzenia kary dyscyplinarnej, dziekan rady okręgowej izby radców prawnych, na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, może poprzestać na udzieleniu ostrzeżenia radcy prawnemu lub aplikantowi radcowskiemu.

Wobec przyznania się przez Obwinionego do prowadzenia spraw klientów wyłącznie na podstawie pełnomocnictwa, bez otrzymania wyraźnego zlecenia ze strony klientów, okoliczności popełnienia przewinienia nie budzą wątpliwości. W ocenie Sądu należało się jednak przychylić do ustalenia przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego mniejszej wagi przewinienia Obwinionego. Czynności radcy prawnego były bowiem podejmowane na podstawie pełnomocnictw, które - choć nie stanowiły wyraźnie wyartykułowanych zleceń prowadzenia spraw - w przypadku zwłaszcza spraw procesowych dostatecznie wyrażały wolę klientów, nie stanowiąc działań wbrew ich interesom czy naruszeń powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Jeśli natomiast chodzi o wypowiedzenia klientom zleceń po zakończeniu współpracy z A. S. (1), ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, aby jakakolwiek tego typu sytuacja nastąpiła z pokrzywdzeniem interesu klienta. Również społeczna szkodliwość czynów Obwinionego nie jest znaczna, a znamienym jest, że niniejsze postępowanie dyscyplinarne wszczęte zostało nie z inicjatywy któregokolwiek z klientów Obwinionego, a osoby, która sama z nim współpracowała na wskazanych wyżej zasadach. Mając na uwadze powyższe, uznać należy, że ostrzeżenie dziekańskie będzie stanowiło wystarczający środek dyscyplinujący Obwinionego,

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70<sup>6</sup> ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o radcach prawnych mając na względzie, że zostało wydane orzeczenie o ukaraniu.

### **Pouczenie:**

Stosownie do treści art. 70<sup>4</sup> ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 75) stronom i Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w W. za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego orzeczenia wraz z uzasadnieniem.